

DODJELA NAGRADA NATIONAL GEOGRAPHICA

Žuti okvir za održivi razvoj, znanost i obrazovanje u 2019.

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Studenti drugoga ciklusa EU-ova projekta Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju, u čijoj provedbi kao jedan od partnera sudjeluje i Hrvatski savez građevinskih inženjera (HSGI), dobitnici su prestižne nagrade za održivi razvoj, znanost i obrazovanje u 2019. koju dodjeljuje National Geographic

Nagrada za održivi razvoj, znanost i obrazovanje u 2019.

Svjedoci smo razornih klimatskih promjena, svakodnevnih izumiranja biljnih i životinjskih vrsta, nestajanja resursa poput pitke vode te sve većeg broja osiromašenih ljudi koji nemaju život dostojan čovjeka. Zato svi – pojedinci, tvrtke, organizacije, ustanove – moraju učiniti sve što je u njihovoj moći da spriječe daljnje uništavanje Zemlje, zbog nas, a još više zbog budućih generacija. U tome su važna dva ključna područja – održivi razvoj te znanost i obrazovanje.

Na UN-ovu summitu o održivome razvoju, koji je održan 25. rujna 2015. u New Yorku, države članice Ujedinjenih naroda usvojile su Program održivoga razvoja do 2030. godine, koji sadrži 17 ciljeva održivoga razvoja usmjerenih na iskorjenjivanje siromaštva, borbu protiv neravnopravnosti i nepravde te na rješavanje pitanja klimatskih promjena. Europska

unija, a zasebno i Hrvatska, obvezala se na to da će raditi na provedbi toga programa.

Inspiriran UN-ovim ciljevima održivoga razvoja svjetski poznati časopis *National Geographic* pokrenuo je akciju tzv. žutoga tepiha. Za razliku od crvenoga tepiha, kojim kroče znamenite i popularne osobe iz svijeta estrade, sporta, politike itd., žutim tepihom kroče osobe iz domena znanosti, obrazovanja, gospodarstva, osobe koje možda nisu poznate ni slavne, ali to nedvojbeno zaslužuju biti jer svojim radom i postignućima pridonose napretku i održivosti planeta. Mnogo takvih pojedinaca i tvrtki u Hrvatskoj radi na vrijednim projektima, ali nisu medijski eksponirani. Zato je *National Geographic* prvi put raspisao natječaj za dodjelu nagrade simboličnoga naziva Žuti okvir za održivi razvoj, znanost i obrazovanje, koji je bio otvoren od 27. travnja do 21. listopada 2019. za pojedince, tvrtke, ustanove i organizacije koji su mogli nominirati pro-

jekte, aktivnosti, proizvode, osobe, gospodarstvenike, znanstvenike, studente, profesionalce i sve one koji svojim postignućima najbolje oslikavaju, promoviraju i podržavaju ciljeve održivoga razvoja u društvu znanja. Svečana dodjela nagrada održana je 11. prosinca 2019. u Hrvatskom glazbenom zavodu uz brojne uzvanike koji su podržali taj vrijedni projekt. U uvodnome obraćanju Hrvoje Prčić, glavni urednik *National Geographic*a, zahvalio je svima te objasnio cilj projekta.

Godine 1888. u SAD-u osnovana je udruga *National Geographic Society*, danas najveća neprofitna i znanstvena ustanova na svijetu, koja je odmah pokrenula i svoje glasilo – *National Geographic Magazine*. Časopis je ubrzo postao popularan diljem svijeta, a danas ga čita oko 50 milijuna čitatelja na svim kontinentima. Vođen motom časopisa u žutom okviru – *Nadahnjujemo ljude da se skrbe o svome planetu* – *National Geographic Hrvatska* je u suradnji s tvrtkom *Adria Media Zagreb* pokrenuo dugoročni projekt Žuti okvir za održivi razvoj, znanost i obrazovanje kako bi ljude potaknuo na učenje i sudjelovanje u održivome razvoju, na to da se počnu aktivno primjenjivati odredbe i smjernice održivoga razvoja, da se prepoznaju i ocijene iskoraci koji u tome smjeru čine pojedinci, institucije i organizacije. Pokrovitelji projekta bili su Predsjednica Republike Hrvatske, Grad Zagreb, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike te Hrvatska gospodarska komora.

Ta nagrada dodijeljena je prvi put pobjednicima koji su znakovito pridonijeli jednome od 17 ciljeva održivoga razvoja, definiranih prema UN-ovim ciljevima, a to su:

1. ne siromaštvu
2. ne gladi
3. dobro zdravlstvo
4. kvalitetno obrazovanje
5. rodna jednakost
6. čista voda i kanalizacija

UN-ovi ciljevi održivog razvoja

7. obnovljiva i pristupačna energija
8. dobra radna mjesta i dobra gospodarstva
9. inovacije i dobra infrastruktura
10. poništenje nejednakosti
11. održivi gradovi i zajednice
12. odgovorna uporaba resursa, održiva potrošnja i proizvodnja
13. zaštita podneblja i borba protiv klimatskih promjena
14. održivi oceani
15. održivo iskorištavati tla i šume i skrbiti o bioraznolikosti
16. mir i pravednost
17. globalno partnerstvo za održivi razvoj

Nagrada studentima EU-ova projekta CPD4GB

Na natječaj je pristiglo 55 projektnih prijava, a nakon što je međunarodni stručni žiri ocijenio svaki projekt, za finale natjecanja odabran je studentski projekt ekološkoga kampa RE:HUB, koji je zapravo rezultat provedbe mnogo većega i složenijega EU-ova projekta *Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju* (skraćeno CPD4GB), čiji je koordinator Hrvatski inženjerski savez. Voditeljica tog projekta je mr. sc. Mihaela Zamolo, a partneri na projektu su Anđela Bogdan, mag. ing. aedif., u ime Hrvatskog saveza građevinskih inženjera, Dean Smolar, dipl. ing. stroj., u ime Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju, prof. dr. sc. Ivana Banjad Pečur, izv. prof. dr. sc. Ivana Burcar Dunović, doc. dr. sc. Bojan Milovanović i Marina Bagarić, mag. ing. aedif., u ime Građevinskog fakulteta Zagreb, prof. Boris Koružnjak i izv. prof. dr. sc. Zoran Veršić u ime Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić i doc. dr. sc. Vjekoslav Živković sa Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb, prof. dr. sc. Iva Rechner Dika s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb i dr. sc. Borka Bobovec, vanjska suradnica.

Tim EU-ovim projektom želi se odgovoriti na izazove održivosti i zaštite okoliša u području graditeljstva uspostavljanjem programa društveno korisnoga učenja o zelenoj gradnji kroz koji će studenti dobiti priliku učiti, kroz rad s mentorima na relevantnim projektima primjenjivati stečena

Sudionici projekta CPD4GB na žutom tepihu s članovima stručnog žirija

znanja i vještine te razviti profesionalne kompetencije za zelenu gradnju. Projekt se financira iz Europskog socijalnog fonda, a podržali su ga Sveučilište u Zagrebu i Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, koji su prepoznali njegovu vrijednost i doprinos osuvremenjivanju obrazovnih programa uključivanjem sadržaja zelene gradnje u okvir formalnoga i neformalnoga obrazovanja. Cijeli se projekt provodi u četiri ciklusa/semestra, u kojima studenti razvijaju koncepte rješenja projektnih zadataka koje su im dodijelile lokalne zajednice u Hrvatskoj poput revitalizacije stare vojarne, prenamjene zemljišta drvene industrije ili uređenja javnoga prostora – gradske šetnice itd.

Na svečanoj su dodjeli studenti drugog ciklusa projekta CPD4GB: *Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju*, s projektom RE:HUB: Eko kamp Mala Buna proglašeni dobitnicima nagrade *Žuti okvir za održivi razvoj, znanost i obrazovanje 2019.* U kategoriji "Održivi gradovi i održive zajednice". U istoj su kategoriji bile nominirane tvrtke *CEMEX i IN2 Pametni grad.* U interdisciplinarnome timu nagrađeni su studenti diplomskih studija s pet fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, i to Leila Nanuk i Borna Žganec (Arhitektonski fakultet), Ivona Matković i Ivan Dajak (Agronomski fakultet, Krajobrazna arhitektura), Mar-

tina Martić i Ante Pastuović (Građevinski fakultet), Antun Čošković i Gustav Gabrek (Šumarski fakultet, Drvena tehnologija) te Marta Voda i Dominik Kruhac (Fakultet strojarstva i brodogradnje).

RE:HUB – ekološki kamp u blizini Velike Gorice

Cilj nagrađenoga studentskog projekta bio je ponuditi kvalitetno rješenje revitalizacije *brownfield* područja u okruženju Velike Gorice. Projekt pod nazivom RE:HUB promiče načela održivosti, ističe važnost očuvanja okoliša i suživota čovjeka i prirode te pruža razne pogodnosti lokalnoj, ali i široj zajednici građana: omogućava edukaciju djece i mladih o ekološkome uzgoju hrane i zdravome načinu života, tradicijskim vrijednostima i važnosti zaštite okoliša. Kao inspiraciju za organizaciju cjelokupnoga zemljišta studenti su koristili tradicionalnu arhitekturu turopoljske kuće na temelju koje su replicirali tradicionalne elemente i prikazali ih organizacijom prostora na zadanoj lokaciji. Na lokaciji je predviđena izgradnja ekokampa, restorana, café-bara, tržnice, dječjega igrališta i izložbenoga prostora. Prostor nudi mogućnost razvoja edukacijskih programa kao što je škola u prirodi te korištenja kampa u obliku team

Nagrađeno projektno rješenje eko kampa RE:HUB (lijevo), 3D vizualizacija projektog rješenja (desno)

buildinga za profesionalne korisnike. Istaknuti su objekti koji su predviđeni za izgradnju, objekti za koje je predviđena prenamjena te objekti predviđeni za uklanjanje, a dodatna je pozornost posvećena korištenju materijala te su studenti prikazali princip odabira i korištenja prirodnih materijala.

Takvim multidisciplinarnim projektom ekološkoga kampa afirmiraju se sve zatečene vrijednosti prirodnoga konteksta. U namjeri da se sačuvaju zatečene i stvore nove prirodne, krajobrazne, arhitektonske i sociološke vrijednosti odabran je što manje invazivan pristup izgradnji te su projektirani objekti svojim oblikovanjem i odabirom materijala energetski učinkoviti i ekološki odnosno financijski održivi. Planirana je ponovna sadnja stabala na bivšem šumskom zemljištu, a modularna izgradnja i korištenje obnovljivih energetskih izvora neki su od principa koji umanjuju štetni učinak zahvata na okoliš i omogućuju ugodan boravak korisnika i posjetitelja.

Nagrađeni dobitnici u svih 17 kategorija

Nagrađene osobe, tvrtke i institucije u svih 17 kategorija su:

- Kategorija 1: Iskorjenjivanje siromaštva – Ustanova Dobri dom Grada Zagreba

- Kategorija 2: Iskorjenjivanje gladi – ZMAG – Zelena mreža aktivističkih grupa
- Kategorija 3: Zdravlje i dobrobit – INA Projekt Zdravlje+
- Kategorija 4: Kvalitetno obrazovanje – Školska knjiga CRO Team
- Kategorija 5: Rodna ravnopravnost – Ženska pomoć sada
- Kategorija 6: Čista voda i higijenski uvjeti – Goran Ladišić
- Kategorija 7: Pristupačna i čista energija – Ivan Mrvoš
- Kategorija 8: Dostojanstven rad i gospodarski rast – URIHO Zagreb
- Kategorija 9: Industrija, inovacije i infrastruktura – CIAK
- Kategorija 10: Smanjenje nejednakosti – Grad Zabok
- Kategorija 11: Održivi gradovi i održive zajednice – RE:HUB Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju – Projekt ekološkoga kampa
- Kategorija 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja – IN2 Grupa – projekt IN2 Water
- Kategorija 13: Odgovor na klimatske promjene – Leonarda Šmigamor – Fridays for Future Croatia
- Kategorija 14: Život ispod vode – Zlarin – otok bez plastike
- Kategorija 15: Život na kopnu – Udruga BIOM
- Kategorija 16: Mir i pravda / Snažne

- institucije – S.O.S. Virovitica
- Kategorija 17: Partnerstvo za ciljeve – Parkovi Hrvatske

Partneri projekta Žuti okvir JYSK Hrvatska, Erste Banka, Porsche Croatia – marka Audi, Jadran galenski laboratorij, TV kanal National Geographic i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost primili su posebna priznanja za velike projekte kojima pridonose održivosti u Hrvatskoj. Dodjelu nagrada popratio je i bogati glazbeni repertoar gudačkoga kvarteta Muzičke akademije u Zagrebu, klase profesorice Vlatke Peljhan, a nakon dodjele nagrada uzvanike je na domjenku zabavljala glazbenica Sabrina Hebiri.

Hrvatski savez građevinskih inženjera čestita svima nagrađenima, posebno studentima, nastavnima, mentorima i volonterima koji su pridonijeli njihovu uspjehu, a time i potvrdili smisao EU-ova projekta Razvoj profesionalnih kompetencija za zelenu gradnju – CPD4GB, u kojemu HSGI sudjeluje kao jedan od partnera.

Izvor:

- National Geographic Hrvatska
- <https://ngm-odrzivi-razvoj.adriamedia.hr/page/o-projektu/>
- Fotografije: Robert Gašpert i Filip Hofer